

Slovensko je zadizané najviac v histórii. Nas verejny dlh dosiahol v prvom štvrtroku 2014 rekord vo výške 58,4 percenta ročného výkonu ekonomiky. Pre vládu je to síce zlá správa, no zatiaľ sa kvôli tomu stresovať nemusí.

Zlá preto, že toto číslo už solídne prekračuje hranicu, keď vláda musí silnejšie zatiahnuť dlhovú brzdu. Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti totiž pri takto vysokom zadlžení už prikazuje predloženie vyrovnaného rozpočtu. Vo volebnom roku 2016 by sa tak mohlo poľahky stať, že už nebude z čoho rozdávať. A to by bolo obzvlášť nepríjemné. Pre akúkoľvek garnitúru. Na druhej strane sa však natíska otázka, či by sa v takom prípade stalo niečo tragické. Nie je ostatne vyrovnaný rozpočet finálnym cieľom celej konsolidácie?

Tou dobrou správou pre vládu však je, že na paniku tohto typu je priskoro. Pre Brusel ani náš ústavný zákon toto číslo nič neznamená. Do úvahy sa totiž berú len údaje za celý rok. Zatiaľ teda ide len o zdvihnutý ukazovák. Či príde aj zdvihnutý prostredník sa ukáže až začiatkom budúceho roka.

Kažimír však podľa všetkého môže spať pokojne. Náš dlh by už oteraz mal len klesať. Prvým dôvodom je, že do konca roka musí štát splatiť časť predchádzajúcich dlhov. Navyše má aj dosť priestoru dovtedy cielene vyčerpať hotovostné rezervy, ktoré získava priebežne z predaja dlhopisov. Esom v rukáve by mohol byť aj zrýchľujúci sa rast našej ekonomiky, ktorý pomer dlhu a HDP v ideálnom prípade ešte o čosi zníži. A ak by nič z toho nevyšlo, pred vyrovnaným rozpočtom nás stále môže „uchrániť“ bohatá ponuka účtovných trikov...

TAKTO TO VIDÍM JA

Imrich Béreš,
predseda Predstavenstva
Prvej stavebnej sporiteľne

Martin Pichanda sa v hrobe obracia

Kto z nás by si pri mene Martina Pichandu nespomenul na jednu z hlavných postáv románu Tisícročná včela od Petra Jaroša? Na Pichandu, ktorého nezabudnuteľne stvárnil Jozef Kroner a ktorý symbolizoval pracovitú slovenských rúk a murárske remeslo odovzdávané z generácie na generáciu.

Aká je však u nás realita s „murárskym remeslom“ dnes? Roky 1992 až 1996 boli obdobím pádu stavebníctva. V roku 1994 sa postavilo iba 5 500 bytov. Následné oživovanie zastavila kríza v roku 2008. Dodnes produkcia stavebníctva klesla až o 42 percent, čo má za následok vysokú nezamestnanosť, nízku kvalitu prác, používanie nekvalitných materiálov či neuhrádzanie faktúr.

A ešte niečo. Zánik učňovského stavebného školstva. Najskôr sa rozdelilo do pôsobnosti krajov, ktoré nevedia prognózovať potreby hospodárstva. Zamernie škôl sa tak zmenilo na servisné služby ako kaderník, masér či kuchár. To, že remeslo má zlaté dno, prestalo platiť.

Momentálne vykonávajú stavebnú činnosť starší majstri, ktorí už nemajú dostatok síl, alebo náaturisti bez „fortieľu“ a vzdelania. A čo je najhoršie, aj lacné pracovné sily z Ukrajiny či Rumunska. Nečudujme sa potom,

“
Slováci budovali pred vyše storočím Viedeň aj Budapešť. Teraz nevieme vychovať dostatok kvalifikovaných pracovníkov v stavebníctve.

že kvalita prác je mizerná. Česť výnimkám. Stavebníctvo sa nepozviecha, kým nevyriešime deficit učňovského dorastu. Kedysi platili limity v prospechu žiakov. Najlepší sa dostali na gymnáziá a odborné stredné školy, manuálne zruční zasa na učňovky. A dnes? Všetci mladí ľudia chcú byť gymnazisti.

A súčasný systém im to aj umožňuje. Školy totiž dostávajú financie „na hlavu“. Kritérium prospechu stráca silu. Potom sa nečudujme, že produkujeme armádu nezamestnaných absolventov univerzít. To sa musí skončiť. A treba začať zhora. Prioritná je vízia rozvoja priemyslu na najbližších desať rokov, ktorá tiež zreguluje študijné programy.

Slovenské pracovité ruky budovali pred vyše storočím Viedeň aj Budapešť. Teraz nie sme vstave vychovať dostatočné množstvo kvalifikovaných pracovných síl v stavebníctve. Zabudli sme na remeslo. Martin Pichanda sa v hrobe obracia.

